

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BELARUS
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SAVUNMA SANAYİİ
İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN**

(Resmî Gazete ile yayımı: 9.5.2001 Sayı: 24397)

Kanun No
4661

Kabul Tarihi
26.4.2001

MADDE 1. — 11 Kasım 1998 tarihinde Minsk’de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE BELARUS CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA SAVUNMA SANAYİİ İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti (bundan sonra taraflar olarak anılacaktır);

Aralarında mevcut 4 Kasım 1997 tarihli, Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel işbirliği hakkındaki anlaşmanın hükümlerini dikkate alarak,

Karşılıklı yarar ve hak eşitliği ilkelerine dayalı daha da geliştirilecek ve güçlendirilecek dostluk ve işbirliği ilişkilerinin, iki ülke halklarının ortak çıkarlarına olduğu kadar dünyada barış ve güvenliğe de katkıda bulunacağını vurgulayarak,

Dostluk ve işbirliğini geliştirmek ve güçlendirmek amacıyla, savunma sanayii alanında işbirliği yapmayı arzu ederek, aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır.

MADDE 1

AMAÇ

Bu Anlaşmanın amacı; taraflar arasında savunma mal ve hizmetlerinin geliştirilmesi, üretimi, tedariki ve ilgili lojistik destek alanlarında ve teknik sahalarda daha etkili bir işbirliği ile her iki ülkenin savunma sanayii kabiliyetlerini güçlendirerek “Savunma Sanayii Alanında İşbirliği”ni tesis etmektir.

MADDE 2

KAPSAM

Bu Anlaşma; Taraflar arasındaki “Savunma Sanayii Alanında” karşılıklı İşbirliği alanlarını, esaslarını ve faaliyetlerini kapsamaktadır.

MADDE 3

TANIMLAR

1. “Anlaşma” deyimi, taraflar arasındaki Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması’nı tanımlar.

2. “Gönderen Devlet”; bu anlaşmanın amaçları için Kabul Eden Devlet ülkesine personel, malzeme ve teçhizat gönderen tarafı ifade eder.

3. “Kabul Eden Devlet”; bu anlaşmanın amaçları için Gönderen Devletin personel malzeme ve teçhizatını topraklarında bulunduran tarafı ifade eder.

4. “Konuk Personel” deyimi; “Gönderen Devlet” in, bu anlaşmanın amaçları için “Kabul Eden Devlet” topraklarında bulundurduğu asker veya sivil şahısları ifade eder.

5. “Yakınlar” deyimi; Konuk personelin, kendi mevzuatına göre bakmakla yükümlü, olduğu aile fertlerini ifade eder.

6. “Savunma Mal ve Hizmetleri” deyimi; lojistik (teknik) destek ile birlikte silâhları ve askeri teçhizatı ve bunların üretimi için gerekli malzemeyi ifade eder.

7. “Teknik Sahalar” deyimi; savunma mal ve teknik hizmetlerinin araştırma, geliştirme ve üretim teknolojisini ifade eder.

8. “Teknik Hizmetler” deyimi; savunma malzemelerinin geliştirilmesi, üretimi, bakımı ve tadilatı ile ilgili hizmetleri ifade eder.

9. “Yetkili Makam”, Türkiye’de; Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı ile Belarus Cumhuriyeti Büyükelçiliği, Belarus’ta, Belarus Cumhuriyeti Sanayi Bakanlığı ile bu ülkedeki Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliğidir.

10. “Kalite Teminatı”; Kalitenin elde edildiğinden emin olunması için yapılması ve yerine getirilmesi gereken fonksiyon ve faaliyetlerdir.

11. “Gizlilik Dereceli Bilgi”; koruma tedbirleri çerçevesinde; tarafların kendi mevzuatlarında tanımlanan “HİZMETE ÖZEL”den daha yüksek koruma derecesine sahip bilgi, belge, malzeme ve projeyi ifade eder.

12. “Karma Komisyon”; işbu Anlaşma hükümlerinin uygulanması için taraflarca, Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı ile Belarus Cumhuriyeti Sanayi Bakan Yardımcısı müşterek başkanlığında oluşturulacak, savunma sanayi işbirliği alan ve projelerinin tespiti ve takibinden sorumlu ortak komisyonu ifade eder.

MADDE 4
İŞBİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar aşağıda belirtilen alanlarda işbirliği yapacaklardır.

1. Savunma Sanayii alanında araştırma, tasarım ve üretim.
2. Tarafların Silâhlı Kuvvetlerinin ihtiyacı olan yedek parça, komponent, alet, savunma malzeme ve teçhizatının ortak tasarımı, üretimi ve tadilatı imkânlarının araştırılması ve bu amaçla her iki tarafın bilimsel, teknik ve sınaî kaynaklarından istifade edilmesi.
3. Ortak üretim veya ortak proje çerçevesinde imal edilen veya geliştirilen malzemenin taraflarca iktisabı.
4. Ortak üretimli imal edilen nihâî ürünlerin üçüncü ülkelere karşılıklı mutabakatla satışı.
5. Tarafların ve mutabık kalındığı takdirde üçüncü ülkelerin silâhlı kuvvetlerinin yararına savunma malları ve bunlara ilişkin ikmal maddelerinin geliştirme, üretim ve modernizasyon teknolojileri için müşterek program imkânlarının araştırılması.
6. Savunma sanayii mal ve hizmetlerinin üretimi ve tedarigi ile araç ve teçhizatın modernizasyonu konularında yardımlaşma.
7. Teknik bilgi değişimi.
8. Her iki ülkenin şirketleri arasında bu Anlaşma çerçevesinde savunma malzemelerinin tedarigi ve üretimi konusunda doğrudan anlaşmalar yapılması.
9. Silâh ve Askerî teçhizatın ve bunların alt aksamalarının daha da geliştirilmesi ve ortak üretimi amacıyla; iki ülkenin devlet kuruluşları, teşebbüs ve firmaları arasında anlaşma yapılması.
10. İki ülkede düzenlenen askerî sanayii fuarları, ticarî gösteriler ve sempozyumlara katılım.
11. Askerî teknik, üretim ve onarım kuruluşları arasında işbirliği.
12. Ortak ilgi alanlarında müşterek bilimsel faaliyetlerin organizasyonu.
13. Taraflarca kullanılan savunma sanayii standartları ve kalite temin sistemleri hakkında karşılıklı bilgi verilmesi ve tarafların daha önce imzalamış oldukları ikili veya çok taraflı anlaşma ve/veya anlaşmaların hükümlerine halel getirmeksizin bu dokümanların teatisi.

MADDE 5
UYGULAMA ESASLARI

1. Taraflar, işbirliği yapacakları alan/alanlara ilişkin uygulamanın ayrıntılarını, Uygulama Anlaşmaları ve/veya Protokollerle belirleyeceklerdir.

2. İlişkilerin sürdürülmesinde her iki taraf eşit haklara sahip olacak ve bu gerçeğe karşılıklı saygı göstereceklerdir.

3. İşbirliği, tarafların ortak yarar ve ihtiyaçları gözönünde tutularak, karşılıklılık ilkesine göre tesis edilecek ve sürdürülecektir.

4. Taraflar prensip itibarıyla, sadece kendi savunma sanayilerini ilgilendiren konularda işbirliği çalışmalarında bulunacaklardır. Üçüncü ülkeleri ilgilendiren bir hususun işbirliğine dahil edilmesi karşılıklı mutabakatın sağlanmasına bağlı olarak gündeme gelebilecektir.

5. Taraflar, isterlerse, işbu Anlaşma'nın esaslarını dikkate alarak yıllık işbirliği planları hazırlayabileceklerdir.

6. Taraflar, üçüncü ülkelerin, Türkiye Cumhuriyeti-Belarus Cumhuriyeti Ortak Üretim projelerine katılmaya davet edilmeleriyle ilgili kararları, karşılıklı olarak mutabık kalmak suretiyle inceleyip alacaklardır.

MADDE 6

KALİTE TEMİNATI

İki ülke arasında yürütülen savunma sanayii projeleri ile savunma malzeme ve hizmetlerinin tedarikinde bir standardın sağlanması amacıyla, Kalite Teminatı konusunda ayrı bir Anlaşma yapılacaktır.

MADDE 7

KARMA KOMİSYON

1. İşbu Anlaşma hükümlerinin uygulanması için, taraflarca Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı ve Millî Silâhlanma Direktörü ile Belarus Cumhuriyeti Sanayi Bakanı Yardımcısı müşterek başkanlığında bir Karma Komisyon oluşturulacaktır.

2. Karma Komisyonunda her bir tarafın üye sayısı yediyi aşmayacak, bununla beraber gerektiğinde komisyona ilave uzman personel dahil edilebilecektir.

3. Karma Komisyonun faaliyetlerini düzenlemek ve koordine etmekle görevli irtibat kuruluşları Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı Savunma Sanayii Dış İlişkiler Dairesi ile Belarus Cumhuriyeti Sanayi Bakanlığı Radyo-Elektronik Daire Başkanlığıdır. Karma Komisyon tarafların karşılıklı olarak mutabık kaldıkları tarihlerde ve/veya asgarî üç yılda bir tarafların ev sahipliğinde dönüşümlü olarak toplanacaktır.

4. Bu komisyon aşağıdaki açıklanan görevleri yapacaktır.

- a) Muhtemel işbirliği alanlarını tespit etmek ve tanımlamak,
- b) Birlikte gerçekleştirilebilecek projeleri seçmek, incelemek ve uygulama yönüyle en uygun işbirliği şekil ve metodlarını tanımlamak,
- c) Her bir ülkedeki ortak projelere en uygun müesseseleri tespit etmek,

d) Taraflarca verilen işbirliği teklifleri bazında ortak çalışılabilecek yerel firmaları tespit etmek ve bu firmaları verilen teklifler hakkında bilgilendirmek

e) Tarafların firmaları, ilgili devlet kuruluşları ve diğer organizasyonları arasında doğrudan ilişkileri kolaylaştırmak,

f) Ortak projelere ilişkin anlaşmaları ilgili ulusal mercilerin bilgisine sunmak.

g) Üçüncü ülkelerin ortak projelere katılımıyla ilgili teklif ve tavsiyeleri ulusal makamların tetkikine sunmak.

h) Bu Anlaşmanın uygulanmasını inceleyerek değerlendirme ve gerektiğinde anlaşmada yapılacak değişikliklere ilişkin teklifleri müzakere etmek.

ı) Gerektiğinde, işbu Anlaşma'nın uygulanmasından ve yorumlanmasından kaynaklanan uyuşmazlığın çözümü için müzakerelerde bulunmak.

5. Karma Komisyon Toplantısı gündemindeki tüm konular toplantıdan en az 60 (altmış) gün önce belirlenmiş ve koordine edilmiş olmalıdır.

6. Heyetlerin başkanları, gündeme gelmesi istenen soru ve konular hakkında birbirlerini haberdar edeceklerdir. Karma Komisyon, üzerinde mutabık kalınmış gündemi görüşmek üzere, sözkonusu toplantının düzenlenmesinden sorumlu heyetin başkanı tarafından toplantıya çağırılır.

7. Toplantıyı düzenleme ve idarî masraflar (Yurtiçi seyahat gideri dahil) "Kabul Eden Ülke" ye aittir. Tarafların ülkelerine geliş-gidişlerine ilişkin uluslararası seyahat masrafları ve yevmiyeleri kendilerince karşılanır.

MADDE 8

GİZLİLİK DERECELİ BİLGİLERİN GÜVENLİĞİ

1. Bu anlaşma çerçevesinde mübadele edilecek her türlü bilgi, belge, malzeme ve projeye gizlilik derecesi verilmesi ve güvenliğinin sağlanması; bu bilgi, belge, malzeme ve projenin herhangi bir yere gönderilmesi, devredilmesi, geçici veya sürekli olarak ödünç verilmesi konusunda ayrı bir Anlaşma imzalanacaktır.

2. Tarafların, gizlilik dereceli bilgilerin kullanımına veya bunların açığa vurulmasının önlenmesine ilişkin sorumlulukları, işbu Anlaşma sona erse dahi devam edecektir.

MADDE 9

TARAFLARIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARDAN DOĞAN TAAHHÜTLERİ

Bu anlaşmanın hükümleri, her iki ülkenin taraf olduğu diğer uluslararası anlaşmalardan doğan taahhütlerini etkilemeyecektir.

MADDE 10
HUKUKÎ HUSUSLAR

1. Konuk personel ve yakınları, giriş, ikamet ve çıkış dahil, Kabul Eden Devlet ülkesinde buldukları sürede Kabul Eden Devletin Kanunlarına ve yargısına tabi olacaklardır.

2. Tarafların sınaî mülkiyet, kendi sınırları içinde yeniden üretim hakları, üretim lisansının verilmesi, know-how, üçüncü ülkelere satış, ortak projeler çerçevesinde gerçekleştirilen buluşlar ve gelişmelere ait patentlerin korunmasıyla ilgili hak ve yükümlülükleri; her bir ülkenin telif haklarına ilişkin yürürlükteki mevzuatları dikkate alınarak her bir proje için yapılacak uygulama anlaşmaları ile belirlenecektir. Bu anlaşmalarda; araştırma geliştirme, üretim, tedarik, teknik hizmet ve personel desteği ile altyapı hizmetlerinin uygulanması sonucu doğacak masraflardan mütevellit ortaya çıkacak karşılıklı borç ve alacakları tasfiye şekli, yer, zaman ve şartlarına ilişkin esas ve usuller ile malî ve hukukî yükümlülükler, sağlık ve idarî kolaylıklar, güvenlikle ilgili özel hususlar ayrıntılı olarak belirtilecektir.

MADDE 11
UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

1. Taraflar, bu Anlaşmanın yorum veya uygulanmasından mütevellit ortaya çıkacak uyuşmazlıkları, Karma Komisyon'da, taraflardan birinin isteği üzerine 90 gün içinde görüşmelere başlamak suretiyle çözüme kavuşturacaklardır.

2. Şayet uyuşmazlık Karma Komisyonunda 90 gün içinde çözümlenemezse, uyuşmazlık her iki ülke tarafından Savunma Bakan Yardımcısı/Müsteşarlar seviyesinde ele alınacaktır.

MADDE 12
TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

Taraflardan herbiri, gerek gördüğünde bu Anlaşmanın tadilini veya gözden geçirilmesini yazılı olarak önereceklerdir. Bu durumda, Taraflar sözkonusu tadil veya gözden geçirme için 90 gün içinde görüşmelere başlayacaklardır. Üzerinde mutabık kalınan tadil veya değişiklik teklifleri XIII ncü maddedeki hüküm uyarınca yürürlüğe girecektir.

MADDE 13
YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME

1. İşbu Anlaşma'nın yürürlük süresi beş yıldır. Ancak taraflardan biri, bu sürenin sona erme tarihinden 90 gün önce Diplomatik kanallardan sona erdirmeye talebinde bulunmadığı takdirde, birer yıllık sürelerle yürürlükte kalmaya devam edecektir.

2. Madde 11 ve Madde 12 adı altında verilen ve uyuşmazlıkların çözümlenmesini ve tadil ve gözden geçirilmesini amaçlayan yöntem başarılı olmazsa, her bir taraf bu Anlaşma'yı diğer tarafa diplomatik kanallardan yazılı bir bildirim göndermek suretiyle sona erdirebilir. Sona erdirme, bildirim alınmasından 90 gün sonra geçerli olacaktır. Ancak, sona erdirme hükümleri, işbu Anlaşmanın taraflarca daha önce belirlenmiş olan prensiplere uygun olarak gerçekleştirilecek herhangi bir proje, program veya sözleşmenin tamamlanmasını etkilemeyecektir.

3. Bu Anlaşma'nın Ek'leri, Anlaşma'nın ayrılmaz bir cüzüdür.

MADDE 14

YÜRÜRLÜĞE GİRME

Bu Anlaşma tarafların gerekli iç prosedürlerini tamamladığını bildiren son notanın alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

Bu Anlaşma 11 Kasım 1998 tarihinde Minsk'de herbiri aynı derecede geçerli olmak üzere Rusça ve İngilizce dillerinde 2'şer nüsha olarak tanzim edilmiş ve imzalanmıştır. Bu metinlerin yorumu ile ilgili olarak bir uyuşmazlık çıkması durumunda "İngilizce Metin" geçerli sayılacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA
(İMZA)

Başbakan Yrd. ve Millî
Savunma Bakanı

BELARUS CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA
(İMZA)

Savunma Bakanı
General A. CHUMAKOV
İ. SEZGİN

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
2	17	31
8	42	7
61	92	466:468,844:867

I- Gerekçeli 98 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Milli Savuna, Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/369